

RUD Utrecht / Omgevingsdienst regio Utrecht
T.a.v. managementteam (MT) fusieorganisatie ODU
Archimedeslaan 6
3584 BA URECHT

Datum: 10 oktober 2025
Ons kenmerk: JK20251010
Betreft: E-mail van Kriste Homan 6 oktober, getiteld 'Producten informatiebeheer'

Geachte leden van het MT,

U krijgt komende vergadering een aantal producten ter vaststelling of instemming vanuit het thema Informatievoorziening van de Routekaart ODU. Bij enkele van deze producten heb ik als toezichthouder een adviesplicht. Omdat deze producten met elkaar samenhangen, breng ik een formeel advies uit over het geheel en belicht het belang van die samenhang. In deze brief vindt u dat advies.

De praktijk van informatiehuishouding bij de overheid is de afgelopen kwart eeuw fundamenteel veranderd. We zijn steeds meer 'zaakgericht' in digitale 'informatieketens' gaan werken en de 'proceseigenaar' is ervoor verantwoordelijk dat we dat goed doen. Maar wat die termen écht betekenen en wat we daarvoor moeten regelen, daarover moet onze eigen regelgeving en beleid volstrekt helder zijn. In Utrecht houden we van duidelijk en praktisch. Dit betekent dat we voor onze dienstverlening en processen streven naar heldere afspraken en doelmatig werken. Ik verwacht dat deze producten bij gaan dragen aan die helderheid en doelmatigheid. De werkgroep Informatiebeheer heeft ook al geadviseerd op deze producten: in die werkgroep zitten deskundige informatieadviseurs van deelnemers van zowel de ODRU als de RUD. Ik houd mijn advies dan ook kort.

Wat moeten en mogen we doen: Archiefverordening en Besluit informatiebeheer

In artikel 36 van de gemeenschappelijke regeling (GR) voor de ODU staat dat het algemeen bestuur beheersregels moet vaststellen voor uitvoering van de Archiefwet. Dat is de verordening die nu bij u ligt voor instemming. Het dagelijks bestuur stelt op basis daarvan het Besluit informatiebeheer vast.

We hebben in de GR en model-Mandaatbesluit de zaken nu zo geregeld dat de directeur verantwoordelijk en bevoegd is voor het informatiebeheer rond álle informatie, dus ook van de gemandateerde taken. Dit betekent dat de ODU op één manier haar informatiebeheer kan verrichten. Dat maakt alles veel duidelijker, ook voor de deelnemers. Met de Archiefverordening en het Besluit informatiebeheer legt het bestuur de spelregels op, waarmee de ambtelijke organisatie dit moet inrichten en hoe ik daarop toezicht moet houden. Die regels zijn duidelijk en doelmatig: er wordt niet meer opgelegd dan nodig en verantwoordelijkheden zijn helder. In mijn jaarverslag over het toezicht in 2026 kom ik terug op hoe ver de ODU hiermee is gevorderd.

Volledig digitaal werken: handboek digitale vervanging ODU

Het handboek digitale vervanging van de ODU volgt grotendeels de opzet en uitgangspunten van de handboeken die de ODRU en RUD al hebben vastgesteld. Als ik op zo'n handboek advies uitbreng dan toets ik ook de rechtmatigheid. Korthedshalve verwijs ik voor dit handboek naar de rechtmatigheidstoets die ik op het handboek van de RUD heb gedaan afgelopen maart. Wat mij betreft geldt dat ook voor dit handboek en hebben we hiermee een voldoende werkend proces.

Een schone administratie: vernietigingsprocedure ODU

Onderdeel van 'Schoon door de poort' is het inhalen van achterstallige vernietiging van papier en digitale bestanden. Voornemen voor de ODU is om die vernietiging strak bij te houden zodat uw organisatie efficiënt kan werken zonder onnodige ballast, maar ook compliant kan zijn op informatiebeveiliging en privacy. Dat heeft vanaf de ODU ook betrekking op de gemandateerde taken. Deze vernietigingsprocedure voorziet in een rechtmatig proces onder de Archiefwet. In samenhang met het DAP worden de deelnemers tijdig op de hoogte gesteld van de vernietiging van gemandateerde dossiers.

Ordering en betrouwbaarheid en informatieketens: ZTC en DAP

De RUD hanteert al sinds 2017 met haar gemeenten en de provincie het 'dossier afspraken en procedures' (DAP) voor de informatieketens. Dat model wordt nu ook voorgesteld voor de ODU. Ik kan dat alleen maar onderschrijven, zeker nu de werkgroep Informatiebeheer daar ook positief op geadviseerd heeft. De zaaktypencatalogus (ZTC) hangt samen met de producten van de ODU, de interbestuurlijke ZTC voor Omgevingswet en het model-DAP. Daarnaast structureert de ZTC ook het informatiebeheer van de interne processen, waardoor je één instrument krijgt voor de inrichting. Die ZTC zal zeker de eerste jaren nog 'gefinetuned' worden, dus voor management en bestuur volstaat om de uitgangspunten hiervoor vast te stellen. In deze uitgangspunten wordt gesproken over 'we' beheren en richten in. Als het gaat om wie van de 'we' die ZTC feitelijk beheert, ga ik ervan uit dat de adviseur informatiebeheer hierin een aansturende rol heeft. Verder zijn de uitgangspunten volgens mij sluitend, in samenhang met mijn eerdere advies over bewaartermijnen.

Met deze overwegingen en context breng ik een positief advies uit op deze producten. Wat resteert dan nog:

1. Het mandaat voor Archiefwet is goed geregeld in het model-Mandaatbesluit voor de deelnemers. Dit zou ook goed geregeld moeten zijn in het Mandaatbesluit van het bestuur van de ODU zelf, dus voor de interne processen. Ik zal dit toetsen als dat besluit in concept voorligt.
2. De Organisatieregeling ODU zou de verantwoordelijkheden voor informatiebeheer ook helder moeten toewijzen, dus niet alleen aan Bedrijfsvoering. Het Besluit informatiebeheer zet dit al duidelijk neer; ik zal toetsen of die duidelijkheid ook in de Organisatieregeling terugkomt.
3. Het bestuur verwacht volgens artikel 8 van het Besluit informatiebeheer een periodiek plan om het informatiebeheer te verbeteren. Ik verwacht in 2026 met de adviseur informatiebeheer te bespreken hoe we komen tot een plan dat effectief past binnen de PDCA-cyclus van de ODU. Ik verwacht dat we daarin ook de samenhang met informatiebeveiliging, gegevensbescherming en andere onderdelen van het informatiebeleid terugzien: op die samenhang wijst het algemeen bestuur in artikel 2 van de Archiefverordening.

Ik zal er komende maanden nog op toezien dat we deze drie restpunten goed invullen en dat de informatie-huishouding van de ODU daar nog verder mee wordt versterkt. Tevens zal ik richting het einde van het jaar nog verslag uitbrengen aan het bestuur van de RUD over de invulling van de aanbevelingen uit de archiefinspectie die voor het fusietraject is uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,

Joost van Koutrik
aankomend archivaris van de Omgevingsdienst Utrecht

In kopie aan:

- Projectleider thema Informatievoorziening Routekaart ODU
- Functionaris gegevensbescherming RUD Utrecht
- Gemeentearchivarissen deelnemers ODRU en RUD